

REVISTA

DE LA

CÀMARA AGRÍCOLA OFICIAL

DEL

VALLÈS

Aquesta Revista se reparteix de franch entre tots els socis de la Càmara.

Pera els que no siguin socis, el preu de subscripció es de cinch pessetas l' any.

Se publica al menos una vegada al mes y sempre que la seva aparició sigui convenient.

No té número fixo de planàs. Dels treballs firmats, no se'n fa solidaria la Revista.

Els originals no's retornan.

De todas las obras que 's reben, se 'n dona compte á judici de la Direcció.

Els anuncis, á preus convencionals.

DIRECCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

Secció 3.ª de la Càmara Agrícola Oficial del Vallès

GRANOLLERS

Ofertas y demandas

Aquesta Revista contindrà la present Secció, al objecte de que tots els socis de la Càmera hi puguin posar anuncis de compra ó venda de productes agrícols, bestiar, fincas y tot lo referent a agricultura. Pera anunciar en aquesta Secció, s' ha de ser soci de nostra Càmera; l' anunci per cada inserció, val á rabó de 25 céntims la ratlla. Informes y encárrechs, á la Secció 3.ª de la Càmera.

OFERTAS

- Hi ha per vendre una junta de bous de vuyt pams d' alsada y de uns quatre anys.
  - Matxo apropòsit pels trevalls de pagés: se ven.
-

DEMANDAS

- Se comprarà una finca de regadiu de cabuda 50 ó 70 cuarteras.
-

REVISTA

DE LA

CAMARA AGRÍCOLA OFICIAL

DEL VALLÉS

SUMARI: ¡Pobre pagés!—Lo dels Secretaris.—Higiene, Medicina y Economía del camp.—De gran interés pel pagés.— Secció Bibliográfica.—Junta General.—Crónica.—Varietats.

¡POBRE PAGÉS!

Induatablement que molts dels nostres lectors haurán tingut ocasió d' escoltar ó bè de llegir en periódichs y revistas de carácter científich y económich la manera de discorre de molts personas respecte á la rehabilitació económica á Espanya, que pretenent entendre en tals qüestions socials y polítichs, se permeten donar solució á las mateixas; afirmant que 'l pervindre dependeix de la regeneració de la agricultura, y además atribueixen á que aquesta retardi y aquella no s' efectui, á las condicions poch acomodadas á la vida moderna de la classe agrícola.

Realment, y per ningú es un secret, que la agricultura espanyola está atravesant una fonda crisis, deguda á una pila de causas que no són del cas esmentar en el present article, de las que 'n són responsables, encara que en diferenta proporció, todas las classes socials.

Els elements industrials durant una llarga época, afavorits per las circumstancias y protegits, més que cap altra classe, pe 'ls governs, solsament s' han cuidat de treballar per obtenir midas y disposicions que afavorissin als interessos de la seva classe, encara que resultessin estar en pugna ab els de la classe agrícola y sacrificuessin els bons preus dels productes agrícolos que són la compensació dels afans del sofert pagés.

¡Quánts casos podríam citar d' haverse dictat disposicions á instancia de industrials que invocant protecció per tal ó qual ram ó bè

alegant la conveniència de la baixa dels queviures, han compromés gravement la producció agrícola!

Ara que per circumstancies, per tot espanyol ben tristas, las ganancias no són las mateixas d'alguns anys endarrera, alguns industrials y comerciants, pensant més reflexivament, s'han recordat de que la agricultura es 'la dida de las nacions y s'han convensut de que si aquesta no disfruta d'una vida próspera y floreixent, no pot tampoch desenrotllarse cap altre element que d'ella depengui, puig que per sobre de tots está el de viure, y aixís dehuen discorre certas classes de la societat, puig que fins en revistas de carácter purament comercial s'ocupan de la situació de la agricultura espanyola y de sa regeneració com á fonament de la reconstitució nacional. ¡Tantdebó que aquest amparo que sembla que 's vulgui dispensar al agricultor per part dels governs y homes pensadors sia inspirat en sincers desitjos, y que 's realisin [aquets convenientment á fi de conseguir la classe agrícola el lloch que li correspón en la vida del Estat! Causa del atrás en que viu la nostre classe n' es l' aïslament en que ha quedat el pobre pagés ab motiu d' haver abandonat al poble nadiu per anar á viure á ciutat la majoria dels propietaris; uns per verdadera necessitat y altres que, deixantse tentar per las comoditats y atractius, poch reals, que ofereix la capital, han despreciat la consideració y respecte que del poble podían facilmente conquistarse, per aumentar el número dels desconeguts que existeix en las grans poblacions.

Respecte dels primers ó sia els que s'han vist obligats á deixar la casa payral per buscar una manera de atendre á sas necessitats y procurar els medis de cultura y colocació de la familia, de res se 'ls pot titllar per tal comportament, pero respecte als que han deixat el poble per anar á ciutat á gosar de las rendas que la propietat els hi proporciona, sobre aquets recau la major part de la responsabilitat del malestar de la agricultura. Aquets son els que fácilmente han perdut la afició á la pagesia y han pujat una generació que, considerant fins impropia la digníssima professió del agricultor per las costums ab que se la educada, se recorda únicament de la finca en ocasió de obsequiar als amichs ab alguna cassera ó sortida compestre.

Mòlts són els propietaris que inadvertidamente han contribuït y contribueixen á que la agricultura estiga privada d'elements de inteligencia y activitat, com serian si encaminessin als seus fills á esser agricultors practichs ó uns perits agricolas ó bé ingenyers agrónoms en comptes de ferlos seguir la carrera d' advocat ó metje, professions predilectas per mòlts propietaris, que si poden ser útils per la socie-

tat, arriban á esser una rémora per la mateixa, y moltes vegades fan desgraciat á qui las emprén, si no te una inteligencia privilegiada. Además de las rahóns exposadas no deu deixarshi de posar la calamitosa acció ab que han intervingut els nostres governs en tot quant á agricultura se refereix per medi de personas que, si bè de bastant talent, no tenen la major part de las vegadas coneixements necessaris pera desempenyar el Ministeri d' Agricultura, que no obstant esser el més important per representar la principal de las industrias y 'l principi y fonament de la prosperitat d' un país, el tenen, els polítics, classificat d' entrada, regoneguént competencia pera desempenyarlo á tot polítich que hagi passat pe 'l Congrés ó Senat. Aixó sol dona á compendre la inacció dels Ministres d' Agricultura, y que si alguna disposició decretan, resulta esser ilusoria al portarla á la práctica. A semblants directors de l' agricultura lo millor que se 'ls hi podria demanar es que no fessin res absolutament.

Anomenats els principals causants de la deplorable situació de la agricultura ¿se pot prudentment atribuir á la ignorancia del sençill pagés la falta de desentrotllo que la mateixa ha deixat d' adquirir? No, puig que ab tot y esser la ignorancia una gran desgracia, no 'n té 'l pagés la culpa de que ella el domini.

Es innegable que 'l pagés es ignorant, qu' es rutinari, refractari á tot lo nou, y desconfiat de tot progrés de la ciencia agrícola, pero cap de dits defectes ni tots plegats justifican las frasses de tosch, adust, negat y entrebanch pe 'l avens ab que s' el califica, ni es de pitjor condició que 'l de altres païssos, puig que si alguna diferencia existeix es en favor dels nostres, ja que són més moderats, soferts y humils que cap altra classe.

El sençill pagés ha sigut tingut y tractat, per part de certs elements que, si bè adinerats, han estat faltats de la verdadera cultura y bona criansa de que volen fer gala, ab marcada falta de consideració social que bè 's mereix l' home honrat y treballador, parlantli com un ser inferior, ridiculisantli las sevas costums, tantquant més sanas y morigeradas han estat, y presentantlo com una classe ordinaria en tot indret, puig que quan aquestas personas que volen passar per cultas y de ben parlar fan escarafalls y despreci d' algún objecte o costum que 'ls hi sembla de mal gust, dihuen que fá pagés.

La fugida dels propietaris de sas masías que ha privat als masovers y treballadors del camp que poguessin imitar bons exemples y rebre profitosos consells, la falta de medis d' instrucció y educació agrícola y moral ab que viu el pagés, l' amparo en que en tots els ordres ens han negat els governs y 'l menyspreu ab que ha sigut tin-

guda la nostra classe pagesa per part de personas que han cregut desmereixen en alguna cosa alternant ab gent sencilla, són els motius de que 'l pagés se conservi ignorant, puig que ab l' aïslament y desamparo en que se l' ha deixat, forsosament no podia succehir altra cosa.

Donchs ja que á tots ens correspón la responsabilitat del mal, á tots també ens incumbeix el treballar y contribuir á la rehabilitació de la classe pagesa y á la reconstitució de l' agricultura.

Dintre d' aquesta empresa de regeneració tothom hi té un paper per desempenyar. Instruir al ignorant, procurar que desaparegni l' aïslament en que viu el pagés é infiltrarli l' esperit d' associació, es tasca que tota persona pot fer en més ó menos proporció. A organitzar el credit agrícola, hi poden cooperarhi totas las personas que la seva posició els hi permeti despendres d' alguna quantitat en metalich, que per lo módica que pot esser, són moltíssimas las que ho poden ferho. A moralisar y posar la classe pagesa al nivell de las demás classes socials, pot y deu contribuirhi tothom en general.

A tots els bons patriotas que 's preocupan de la sort de la agricultura, font de riquesa de las nacions y aliment de l' humanitat, els hi preguém que en lloch de perdre el temps en lamentacions y escriure articles retumbants, passin al terreno de la práctica baix els procediments esmentats y prompte tocarán magníficas provas de no haver tirat la llevar en terreno erm.

Per últim, y tota vegada que la nostra *Revista* es llegida per un crescut número de sencills pagesos de clara comprensió, á ells vull dirigirme per participalshi que són els més indicats per treballar en gran profit per la rehabilitació de la nostra classe y per la prosperitat de la agricultura. Sí, vosaltres pagesos practichs, que ja esteu persuadiis de la necessitat de las salvadoras doctrinas que defensém, són els que podeu parlar ab més franquesa, en millors circumstancias y condicions als vostres companys que no disfrutaban encara de las ideas modernas, segurs de que fareu ab vostra propaganda numerosas conquistas.

Prediquélshi que s'eforsin en millorar sa cultura; que surtin del aïslament en que viuen; que abandonin tot antagonisme y baixas miras que desgraciadament tant arraigats están en nostra classe; infiltréulshi l' esperit d' associació, que sens disputa, es un dels més valiosos procediments de l' época contemporánea, féntelshi entendre que l' unió fa la forsa, puig que aixis ho demostran una pila de fets del ordre natural é intelectual; feulos fixar en que si un número extraordinari de gotas de aigua aisladas són inofensivas, ajuntadas y formant un sol caudal representan una forsa tan gran que 's fan mes-

tressas de per allí ahont passen, com igualment la classe pagesa ha d'esser ab rahó y justicia la pubilla dintre l' Estat espanyol una vegada estigan units tots els individus que la componen, que individualment res fan ni res poden conseguir.

Sí, estimats pagesos del Vallés que participeu de nobles y enlairats sentiments, convertiuos en apostols de las redemptoras doctrinas que han de contribuir poderosament al millor estar de la nostra classe, y fentho aixis contribuireu al floreixement de nostra agricultura, trevallareu pel engrandiment de la patria y prestareu un senyalat servey á la vostra familia y veniders.

Dèu fassi que l' any vinent poguem escriurer un altre article titolat «El Vallés, aplegat sota la bandera de la Cámara agrícola.»

FREDERICH ROS.

LO DELS SECRETARIS

Per mes que tots els nostres lectors tenen ja coneixement del felis terme que ha tingut la qüestió del Reglament de Secretaris, hem de registrarlo en aquestas planas com á timbre de gloria per la nostra Cámara que tant va trevallar pera tirar á terra un Reglament perjudicial en gran manera pe 'l Municipis y pe 'ls Secretaris que volen exercir lo carrech ab dignitat.

En efecte; personats á Madrid els Presidents de las principals corporacions barceloninas al objecte de gestionar assumptos de vital interés per Catalunya, una de las qüestions que també els preocupava era la derogació del referit projecte de Reglament, contra el que á instancias nostras havian informat al seu degut temps.

Feren las gestions necessaries prop del Govern y obtingueren del Ministre de la Governació la formal promesa de que dictaria una R. O. suspenent la publicació del Reglament en qüestió.

La R. O. no 's feu esperar y per mes qu' en las consideracions qu' en ella 's fan, sembla que 's vol prescindir de la campanya feta contra 'l Reglament, ningú pot deixar de creure que 'l verdader motiu de la seva derogació es la oposició del país. Las formalitats legals en que 's funda la decisió de la R. O. no son mes que artificis pera disimular la derrota qu' en aquest punt va tenir el Ministre que patrocinava el Reglament.

Y ara, tot esperant que la Cámara se veurá obligada á emprendre novas y lluhidas campanyas, ens despedim d' aquest assumpto, copiant la R. O. de que hem fet mèrit y que fou publicada en *La Gaceta* del dia 25 de Desembre y en el *Bulletí Oficial* de la provincia del 28.

Veusaquí la R. O. que ve á constituir una coronació de la nostra victòria:

MINISTERIO DE LA GOBERNACION

REAL DECRETO

Vista la Real orden de 8 de Agosto último, referente al proyecto de reglamento organizando el Cuerpo de Secretarios de Ayuntamientos y los servicios encomendados á estos funcionarios:

Resultando que se han cumplido los trámites que se contienen en los números 1.º y 2.º de la citada Real orden;

Resultando que remitido el expediente al Consejo de Estado, en cumplimiento de lo que previene el núm. 3.º de la misma, dicho alto Cuerpo consultivo no ha emitido todavía su ilustrado y respetable dictamen:

Resultando que por no haberse cumplido ese trámite no ha podido publicarse el reglamento definitivo en la *Gaceta* antes del 1.º de Diciembre, con arreglo á lo que se determina en el apartado 4.º de la ya citada Real orden:

Considerando que no habiéndose dado cumplimiento á los trámites que la misma Real orden fija y determina, se hace imposible poner en vigor el reglamento desde 1.º de Enero de 1908, á tenor de lo dispuesto en el núm. 4.º de la Real orden de referencia:

Considerando que por el Gobierno anterior, y con fecha 23 de Octubre último, se presentó á la deliberación y aprobación de las Cortes un proyecto de bases de reforma de la ley Municipal, cuyo proyecto afecta á la reglamentación del Secretariado.

Considerando que el Gobierno de S. M. someterá al examen de los Cuerpos Colegisladores proyectos de modificación profunda del organismo municipal:

Considerando que no puede pasar inadvertida para este Ministerio la existencia de la citada Real orden, en cuyas disposiciones pudiera quererse fundar determinados derechos que, al pretender hacerse efectivos perturbarían la manera de funcionar de los actuales Ayuntamientos;

S. M. el Rey (Q. D. G.) ha tenido á bien disponer queden en suspenso los efectos de la Real orden de 8 de Agosto anteriormente citada.

De Real orden lo digo á V. I. para su cumplimiento y demás efectos. Dios guarde á V. I. muchos años. —Madrid 23 de Diciembre de 1902.—A. Maura.

Sr. Director general de Administración.

HIGIENE, MEDICINA Y ECONOMÍA DEL CAMP

PREAMBUL

Higiene vol dir posar els medis possibles pera evitar las malalties, ó pendre midas profilácticas ó preventivas: higiene vé de higeia, grech, que vol dir salut; y tracta, per lo tant, dels medis que s'han d'emplear pera conservar la salut, aixis com la medicina tracta dels medis de curar als que han perdut la salut, ó sia als malalts, que poden esser plantas, animals y personas.

Economía vol dir direcció ó administració de la casa: hi ha economía política, qu' es la direcció de la casa nació, respecte al modo de produhir, distribuir y consumir las riquezas de la nació, societat ó pais; entenentse per riquezas tot lo que serveix per satisfer las necessitats del home: hi ha economía rural, qu'es la direcció d'una finca ó explotació rural ó del camp; y la economía doméstica, qu' es la direcció del govern interior de una casa, que generalment va á càrrech de la mestressa.

La salut ja que es un dels millors bèns ó riquezas, havém d'aplicar els medis per conservar-la; perque una persona malalta es una carga per ell y pe'ls demés; si bè tenim l'obligació dintre la familia de cuydarlos mútuament, quan estiguém malalts, que tots tart ó d'hora hi estarem; y, tal farás, tal trobarás; además Deu ho mana.

Se pot assegurar que la major part de las vegadas estém malalts per culpa nostra; per falta de higiene; ja qu'es la salut l'estat ordinari y natural; de tal modo que si visquessim com cal, imitant á nostres antepassats en sas bonas costums, y seguint las reglas de higiene, casi tots podríam arribar á 100 anys.

Fa poch vaig visitar á un pagés qu'estimo molt, que tè 95 anys, y no tè cap mal, habentme donat tres horas següidas de conversa animada; y me va dir feya poch dias s'havía mort un altre pagés amich sèu de la mateixa edat, qu'encara passava 'l día al camp ab l'aixada ó magaya á la má: aixó sí, es un pagés de l' antigalla: porta barretina fosca; no ha tingut vicis, ni ha viscut adelerat, d'aquells que la paraula val més que las escripturas d'ara; y passa el Rosari. Aixó vol dir que per estar sá de cos convè estar sá del ánima, del enteniment y del cor, pensant y obrant bè, qu'es lo que dona salut y tranquilat, ó com deya un sabi metje: que per tenir salut y viure molts anys, convenia vencer als enemichs del ánima, mon, dimoni y carn, y als enemichs del cos, que son el tabaco, 'ls licors y 'ls cafés.

De la salut dels animals, com ens costan diners y 'ns podèn arruinar si se'ns moren, ja'n passém cuidado; pero moltas vegadas están malalts y se'ns moren per nostra ignorancia, mal gènit y poch comte. El pagés acut al metje per las personas y al menescal pe'ls animals; pero li es molt convenient tenir alguns coneixementes per no cridar per touterías als facultatius; y en cas grave y urgent, saber lo que se ha de comensar á fer, perquè els facultatius moltas vegadas están lluny y quan arriuan el mal ha corregut més que 'l professor y ja no hi ha remey, ó es més difícil per haver passat la oportunitat.

No volém usurpar atribucions als professors, ans bè ajudarlos y contribuir á un fi humanitari y económic.

Cau una persona dintre una bassa d'aygua, un conducto ó un cup; tothom crida y diu la sèva, y corre á buscar el metje, y no's posan els medis per retornar al que s'está asfixiant. Un reb una mossegada de gos rabiós, picadura venenosa, ó tren glopadas de sang, se dessangra pe'l nás ó reb una ferida, y passa lo mateix. Trojan el cavall estirat á la cort, s'alsa depressa, y se torna á tirar á terra; corren á buscar el menescal qu'es fora, y quan arriba ja'l troba casi fret y 's mort de una hemorragia als budells, per no haberli fet els remeys desseguida; ¡y costaba 15 unsas! Un bou para de remugar y el ventre se li infla com un timbal per haberse afartat de forratje massa tendre y escalfat... ¿Cóm ho farém, si se'ns mort 'l bou, que encara 'l debém, y no tenim diners per comprarne un altre, y si l'hem de comprar al fiat ó á un tractant, ens farà pagar molt més de lo que val?... Corre, Joan, á la vila, que vingui desseguida 'l veterinari... Al cap de quatre horas arriba, li reventa la panxa porque s'está asfixiant, y surtin 'ls gasos, y 'l bou 's mort per haver fet tart. Un cabré que viu de la llet que ven d'un escabot de cabras, se li posan coixas, y quan hi vol posar remey, se li han mort la meytat de glosopeda ó mal de peus, qu'es una epidemia que ha ocasionat grans perduas á molts. A un masover se li acaba de morir la virám ab el pap plé y la cresta morada sense saber lo que tenen; quedan desconsolats porque ja no poden portar á vendre á Sabadell ó á Granollers ni ous ni virám per provehir la casa, y ab dificultats de repoblar el galliner. Aquí se li van morint 'ls porchs ab cólich y sanch, ó d'anginas; altre tè grans perduas ab els indiots; als cunills se 'ls infla el ventre y van morint cada dia; y fins el gos ha agafat la passa y 'l gat la ronya que ha encomanat á la quitxalla.

Tots estém donchs convenuts de la gran importancia que tè el cudvar els animals y posar els medis porque tinguin salut y no hi entrin las malalties y sapiguer lo que havém de fer quan estiguém malalts, ja que'ls animals doméstichs, además de ser nostres auxiliars en el trevall, son industrias lucrativas que'ns poden fer guanyar molts quartets, representant un capital que fa anar bè á las casas ó las tira per terra, poguent dir que'ls animals son l'ánima de la agricultura pe'l seu trevall, pe'ls productes y pe'ls fems.

Donchs bè: nostra Cámara Agrícola, moguda del desitj que tè en tots els seus actes de proporcionar ventatjas y beneficis al seus socis y á tots els pagesos, ha determinat publicar una serie de articles en la sèva Revista sobre tema tant important, extractant el gra de molts llibres y procurant ser tan clars y curts com sapiguém, si bè tè las sèvas dificultats lo ferho entendre als que no son del art, y buscar remeys que's tinguin á má y no puguin perjudicar; pero farém els possibles que 'nresulti del conjunt un llibre de positiva utilitat pe 'ls pagesos. Esperém será regonogada nostra boná voluntat, que'ns ajudarán nostres socis, que ja son bastants, á fer propaganda porque obrin els ulls 'ls pagesos, y 's vaigin convenuts de las grans ventatjas que'ls pot proporcionar la associació dintre las Cámaras agrícolas, únich medi que tenim per millorar nostra trista situació y lograr que'ls governs ens escoltin y fassin justicia.

Tractarém del modo de cuidarse de la familia, dels criats y de las fincas y del govern interior de la casa; del cavall, mula y matxo que'ns serveixen per llaurar

las terras y traginar adobs y fruyts; del bou, que encar que un xich arreconat ab injusticia, es el rey dels animals treballadors, que tè forsa y paciència per llaurar fondo, donantnos bons esplets y deixant testament ab la seva carn; de la vaca, mare feconda que'ns dona rius de llet y pot sostenir á una familia; del ase, que carregat de paciència y abmenjar sençill, camina pe 'ls mals camins ab pas segur y 'ns presta molts serveys; de la cabra, que si bè saltadora y llépola de grá y brotets, alimenta á molts ab la seva rica llet y dona renda á molts pagesos; dels moltons y de la ovella que 'ns donan carn y xamosos anyellèts; del porch, que si bè es un fart que de tot fa ventre, y sols pensa en menjar y dormir, es el seu ofici, y posa greix, menjant lo que no volen els altres, de ell tot ho aprofitèm, essent dia de festa el de la seva mort; dels cuills, que son un gran rebost de la casa per escorxarne algú y per ferne dinerets las mestressas; de la virám; gallinas, pollastres, ócas, ánechs, indiots y pollets, una industria de las millors per la casa de pagés, que pot produhir bastant, ben portada; y fins ens recordarèm del gos que guarda la cistella y el remat, y 'ns senyala las perdius, y ens guarda la casa, vigilant de nit; y del gat, que 'ns neteja la casa de ratolins.

Siguém agrahts á Nostre Senyor que'ns ha donat tants animals per ajudarnos. alimentarnos y vestirnos y fins per alegrarnos ab sos cants: no maltractém als animals que tan bè 'ns reportan, donantnos las sevas forsas, la seva llet, y fins la seva vida. donémlos l aliment necessari y cuydémlos bè. Aquell que maltracta als animals y es crudel ab ells, demostra mal cor, y no'ns fiém d'ell, y l'amo que tè un criat que cuydi als animals bè y 'ls estimi, que no li regateixi la paga; y si'n tè un que s'esbrava de rabia ab ells y es renegador, es una pesta per la casa, que per desgracia abunda massa. En general l'amo fa'l criat, y aixis com una nació te'l govern que 'smereix y un poble 'ls funcionaris que's mereix, també las casas tenen els criats que's mereixen.

DE GRAN INTERÉS PEL PAGÉS

De tots es sapigut que la forsa es un poderós element per obtenir grans victorias, y que la forsa la don l' acció de diferents elements units y guiats per una sola veu. Donchs si fins avuy la classe pagesa no ha sapigut constituhir aquesta forsa poderosa per resistir las imposicions d' un número petit, relativament, pro avingut, de negociants, revedors é intermediadors que aprofitant las circunstancias oportunas del baix preu dels productes agrícols han fixat las condicions de venda y han establert las costums que 'ls hi han acomodat, es hora ja que aixó acabi, puig que 'l pagés, donant provas de mútua inteligencia, deu preocuparse y treballar, fins á conseguirho, per establir

el mateix sistema de venda qu'emplea el comers pera provehir al mateix pagés, aixó es, vendre á quintás de 40 kg. y á mesura rasa.

La Cámara Agrícola que 'lsèu primordial fi es constituíh una podesa forsa, filla de l'unió de la classe pagesa, per poder imposarse, quan convingui, en benefici del agricultor, ha cregut oportú, ara que molts productes de la terra són quissable sollicitats, pendre la iniciativa de desterrar la costum de vendre el pagés en diferentas condicions que no compra, y al efecte la Junta Directiva acordá, en la sessió últimament celebrada, escampar per tots els indrets de la Comarca la necessitat de convenirse tots els pagesos del Vallés á no vendre gens de cánem que no sigui en quintás de 40 kg.; á mesurar monjetas, blatdemoro, etc., sense donarhi el mitj quartá y á vendre els porchs sense que deixin de ser pesadas las quatre potas.

Demaném als Srs. Delegats dels pobles que promoguin reunions locals per acordar tals midas de profit y d'interés pels pagesos, y encarreguém á tots els Srs. Socis que fassin propaganda en tal sentit entre las personas que no formin dintre la Cámara, á fi de poder contar, dintre poch temps, un triomf més, obtingut per medi de l'unió.

Trevallém, donchs, tots desinteressadament perque la consigna donada per la Cámara serveixi per vindicar á la classe pagesa de las injusticias de que ha sigut víctima.

SECCIO BIBLIOGRÁFICA

Bases para la creación y funcionamiento de los jurados mixtos en Manlleu.—Tip. Casanovas, 1902.

Comensa aquest folletó ab un prólech en el que el seu autor D. Joaquím Aguilera tracta á consciencia de la qüestió social catalana; segueix el Reglament de Jurats Mixtes ideat per D. Albert Rusiñol y acaba ab un projecte de «Monte Pio» ó Germandat redactat per D. Frederich Rahola.

Aquest folletó es interessantíssim, perquè es una demostració palpable del estat de progrés á que ha arribat Catalunya, quan en mitj del espahordiment y de la confusió regnant per la qüestió obrera, ha pogut surar un projecte tant excelent com el posat en práctica pe 'ls obrers y fabricants de Manlleu, degut á la iniciativa del senyor Rusiñol.

En efecte; funcionan en l'organisme conciliatori de Manlleu tres elements: la Junta de conciliació, el Jurat mixte y la Germandat.

Cuidan aquestas juntas de prevenir y resoldre tots quants conflictes puguin presentarse entre 'ls fabricants y els seus obrers, evitant aixís las vagas y els desor-

dres y assegurant al obrer el pa de cada dia per contratemps que sobrevinguin.

El senyor Aguilera demostra completament en el prolech la importancia de la obra fonament catalana y humanitaria ideada pe 'l senyor Rusiñol, per lo que tant ell com tots els demás cooperadors, escriptors, fabricants y obrers, mereixen la mes entussiasta enhorabona.

JUNTA GENERAL

CONVOCATORIA

Se participa als Srs. Socis que 'l día 28, ó sia l' ultim dijous del present mes, á las deu del matí, en lo saló del lloch social de la Càmera, tindrà efecte la junta general de Reglament.

L'ordre dels assumptos que s'han de tractar son: Lectura, y en son cas aprovació, del acta de la junta general última; lectura de la Memoria explicativa de la administració general de la Càmera y treballs realisats durant l' any 1902, que la Junta directiva presentarà á la assamblea general per sa discussió y aprovació si ho mereix; eleccions per omplir las vacants de la tercera part de la Junta Directiva, que resultarán ab la sortida dels Srs. D. Mateu Dantí, D. Joan Alguer, D. Félix Fages, D. Joan Tura y D. Antón Cerdá, que 'ls hi correspon cessar en virtut del sorteig verificat el día de la constitució de la Càmera. Finalment, hi haurá un período porque tot soci pugui presentar proposicions.

Confiam en que, donant una prova del interés que senten per la Càmera, assistirán á dit acte un bon número de socis.

CRÓNICA DE LA CÁMARA

Com poden veure els nostres consocis y els abonats, hem introduït notables millores en la nostra *Revista*, sense que per això s' augmenti el preu de subscripció, ni deixi de servir-se de franch á tots els socis de la Càmera.

D' aquesta manera *La Revista* queda transformada en una publicació d' interessant y atapaida lectura, ahont el lector en general y especialment els agricultors de la Comarca, hi trobaran una pila de consideracions, idees y noticias qu' els hi han de ser de gran utilitat.

Temps ha que meditavam aquestas reformas, pero enemichs d' aixecar castells enlaire, partidaris de prometre poch y fer molt, no hem anunciat els nostres propòsits, fins qu' els hem pogut veure realisats.

Aixis procedeix la Càmera en totas las sevas cosas; aixis prosperem, aixis per via de *La Revista* proporcionarem als nostres associats un element poderós d' agermanament, d' esperonament per iniciativas lloables y de mútua ilustració. Y cregueu pagesos del Vallés, que tot aixó ens convé si no volem qu' altres flagells pitjors que la pedregada y la filoxera, ens acavin de fer perdre lo qu' ns queda. Llegiula tots aquesta *Revista*; de las estonas qu' os quedan vagarosas, en lloch d' emplearlas en conversas que tant se val tenirlas com no y en passatemps inútils sinó perjudicials, dediqueune una part á n' aquestas lecturas y veureu com de mica en mica os trobareu uns altres homes, menos rutinaris, mes desitjosos de progressar, mes esperansats y mes encarrilats cap al benestar vostre y dels vostres fills.

Dijous va venir á la nostra Càmera un home de la banda de Marina, fentnos sapiguer que tenia un especifich pera las vinyas en substitució de la ensofrada. Com qu' ns va dir si 'l voliam provar, diferents propietaris li varen contestar que 'n sent la época li posaran á la seva disposició dos ó tres rengles de ceps pera qu' hi fassi totas las provaturas que vulgui.

Aquestas provas se faran en vinyas del pla y de la montanya, de terreno bo y magre y en ceps de diferents edats y classes.

En el número vinent donarem compte d' alguns treballs de la Càmera demanant al Govern que concedeixi un nou plasso pera qu' els particulars se puguin despendre de la moneda antiga de plata qu' es va manar retirar.

El Catalech n.º 5 de la revista de Cardedeu, «*La Viticultura Moderna*» propagadora del cultiu dels Hibrits Productors Directes de can Diuenc d' aquella població, publica la ressenya de la visita que pel mes d' Agost passat hi va fer una Comissió d' aquesta Càmera.

El diumenge després de cap d' any se va efectuar una gran reunió de propaganda de la Càmera à Sardanyola.

A las tres de la tarde varen arribar al Cafe del Centre de dit poble, els nostres consocis senyors Dachs, Torras, Mayol, Ros y Maspons.

Allí 'ls esperavan molts amichs y un públich que omplia la sala, comensantse tot seguit la sessió, que va obrir lo nostre consoci y Alcalde de Sardanyola, don Domingo Fatjó, fent un elogi dels forasters y de la Càmera.

Seguidament el Sr. Maspons va fer us de la paraula describint el caràcter y modo de ser de la comarca vallesana, demostrant ab una pila de citas històricas y d' actualitat, la unitat de caràcter y de necessitats del Vallés, per lo que va dir que al tractar de cercar la prosperitat de la classe agrícola, s' havia pensat en la formació d' una entitat que s' extengués per tot el Valles, prescindint de las divisions artificials que hi han fet els homes, pera atendre à la obra immutable de Deu y de la naturalesa.

Mes, enemichs nosaltres d' uniformismes y centralismes, volém regoneixer personalitat propia à las varietats d' agricultors que 's formin dintre l' unitat d' agricultors del Vallés, y d' aquí que 'l nostre ideal es la creació de subdelegacions ó sucursals ab atribucions propias en tots aquells llochs apartats per la distancia y per las vias de comunicació del centre de població ahont está domiciliada la Càmera.

El Sr. Maspons s' extengué en altras atinadas consideracions que causaren la millor impressió en el nombrosíssim auditori.

Se va aixecar després el president de la Càmera, D. Salvador Dachs, conegut propietari de La Garriga. Comensá recordant l' existència de l' antiga «Associació de Propietaris del Vallés», afirmant que no bastava aquesta entitat pera atendre à las necessitats sentidas per la classe pagesa de la comarca, quina situació afictiva va descriure à grans rasgos.

D' aquí se 'n va esdevenir, digné, que alguns propietaris, tenint noticia dels beneficis que reportava la Càmera Agrícola del Ampurdá, anessin à Figueras pera estudiar aquell organisme y enamorats d' ell y convensuts de que farian un gran bé à la comarca, si montavan una Càmera com la del Amdurdá y altras, no varem duptar més.

Estém molt satisfets de la nostra obra, tant pels beneficis materials que ab las operacions realizadas ab llevors y adobs hem obtingut, com per las altras gestions coronadas per l' éxit ó pendents de solució que hem tramitat. Enumerá el senyor Dachs els principals treballs realisats, detenintse especialment à parlar de l' actívissima campanya de la Càmera, contra el revocat Reglament de Secretarias.

El Sr. Dachs, que era escoltat ab gran interés, va acabar demanant el concurs dels propietaris y pagesos de Sardanyola, acudint molts d' ells, en efecte, à sollicitar l' admissió de soci de la Càmera.

L' acte va ser d' un éxit complet.

Després els forasters juntament ab el nostre consoci D. Tomás Fatjó, varen anar à casa de D. Domingo, essent delicadament obsequiats per la seva apreciable familia.

Hem rebut el quadern de Janer del RESUMEN DE AGRICULTURA en lo qual figuren els següents articles: Año nuevo, Reglas para la siembra de las patatas, Prensas para vino, La refermentación de los vinos enfermos, Los vinos españoles en los Estados Unidos, Filtros para aceite de A. Capillery, El transporte de las frutas. La secció de Crónica agrícola compren: Congreso en Sevilla, Agenda Agrícola para 1903, Congreso de Ganadería, Baldosines de vidrio, Una nueva vid, Situación de los mercados de aceite de oliva en Marsella y Niza, Cultivo del álamo ó chopo. Hi ha además en dit quadern una secció de Necrología y nutridas secciones de Bibliografía, Problemas agrícolas y Revista comercial.

Se subscriu en la Administració, Pi, 5, Barcelona.

En la sessió última celebrada el 8 del corrent, la Junta Directiva s'ocupá dels assumptos següents:

D' haber rebut un ofici del Ministeri d' Agricultura participant el haber remittit al Ministeri d' Hisenda la exposició ab que aquesta Cámara solicita la lliure entrada de llevors extrangeras; se doná compte de la derogació del projecte de Reglament pel cos de Secretaris de Ajuntament; s'enterá dels travalls que 's realisan per constituhir la Lliga Agraria Espanyola; s'acordá fixar lo dia 28 del present per celebrar la Junta general de reglament; se llegí un borrador del balans anyal dels comptes que es quissablo satisfactori; se acordá fer imprimir el Reglament general de la Cámara y 'ls particulars de las secciones; se acordá concedir una gratificació al señor Administrador de la Cámara D. Joseph Comas com á premi pe 'l zel y activitat desplegat en el desempeñyo del seu càrrech; s'acordá demanar intervenció ó que sigui aquesta Cámara, escoltada per la Junta d' arancels y valoracions del Regne, y finalment se convingué intentar per quants medis se cregui oportú, el modificar, en sentit mes ventatjós pel pagés, las condiciones de venda dels productes agrícols.

Els Srs. Socis que tenen demanada llavor de cánem de Italia poden passar á recullirla en el local de la Cámara per tot el mes que som. Els que deixin de presentarse per recullirla ó bè per donar algun descarrech, se considerará que renuncian á la demanda que tinguin formulada y la Cámara podrá disposarne segons li convingui.

El preu será d' unas 6 pesetas. el quartá.

Els senyors socis que s' hagin descuydat de demanar patatas de bufé per llevar ó bè que 'n vulguin més de las que tenen, son á temps de demanarne per tot aquest mes.

Moltas publicacions, de las que 'ns honran ab sa visita, han sigut reformadas ab motiu de la entrada d' any nou. Entre las tals cal citar la *Revista Comercial Ibero-Americana* y *La Riqueza Nacional*, que á més de notables escrits publican molts gravats fets ab gran perfecció.

Habem rebut la *Agenda Agrícola* que publica anyalment la redacció del *Resúmen de Agricultura*; llibre petit á primer cop d'ull, pero que resulta molt gran al fullejarlo, ja que ademés dels assumptos propis de tot calendari, conté uns 400 datos molt curiosos y útils, per lo que recomaném dita obra á tots quants se dedican á cosas que tenen relació ab l' Agricultura.

Agrahim l' exemplar que se 'ns ha enviat.

La casa Orsola, Solá y Companyia que fabrica els acreditats mosaichs hidràulichs, ha tingut la galanteria, que li remerciém, de enviarnos un artistich almanach de paret.

VARIETATS

Un nou tractament per las verrugas

Diferentas fórmulas se aconsellan per la desaparició de las produccions epidérmicas, conegudas ab el nom de verrugas, pero moltas d' ellas, si bè de moment las trehuen, tornan després á sortir ab més vigor, y algunas vegadas en més número que abans d' aplicar el remey.

Un veterinari militar francés, Mr. Pécus, utilisa sempre ab éxit una pomada arsenical, qual fórmula es la següent:

Acit arsenich.	0 grams 50
Polvo de cantáridas.	0 » 50
Trementina.	2 » 00
Oli	2 » 50
Cera.	2 » 50

De tots aquets ingredients se 'n fa una barreja ben perfecta.

S' agafa ab la punta de un ganibet una mica de dita pomada, y s' ablandeix acostantla un poch al foch y dessegnida s' aplica á la verruga. En repetint la mateixa operació, als tres ó quatre dias de la primera, n' hi ha prou pera fer desapareixer per sempre las verrugas més arreladas.

L' autor diu que no hi ha cap perill en usar dita pomada pera qualsevulla part del cos, aixís de la persona com del animal, recomenant solsament una mica de cuydado y netedat quan s' apliqui á las verrugas sortidas á las mamellas d' alguna vaca qu' estigui en llet, puig qu' en no tenint una mica de precaució, podria succehir que en l' acte de munyir caygués una mica d' acit arsenich á la munyidora, y per poch que fós, podria comprometre la bondat de la llet.

Tant per curar las verrugas que 's presentan en diferentas regions del cos del cavall, com en els membres y sobre tot en las mamellas de las jovas vacas, la pomada de Mr. Pécus ha donat els millors resultats.

Els animals domèstichs y las epidèmias

El gran Pasteur, un dels homes mes eminents en el mon de la ciència, no estava per tenir bestia á casa, porque creya que certa mena d'animals son els mes apropiats pera encomenar determinadas malalties, de manera que si algún cop alguna persona de casa seva, havia passat qualsevulga malura, feya fora á tots els animals, inclús els aucells.

Ara darrerament, l'encarregat de l'Higiene pública, en una ciutat americana, ha disposat que 's matessin els gats y gossos de las casas que han tingut verola.

Tot aixó, com se compren, es molt exagerat. ¡Estariam frescos que tinguessim de matar á tots els animals de las nostres casas de pagés, quant hi hem tingut alguna d'aquestas malalties que s'encomanan! Si aixó 's tingués de fer, molts dels que 'ns llegeixen ja se 'n podrián anar á captar.

Pero aquesta mateixa exageració ens ensenya molt y ve á dirnos que haventhi malura á casa, com menos se toquin certs animals (gossos, gats, ratas, etc), mes ens apartarem del perill.

El cuch de seda

Un intel·ligent agricultor francès ens dona compte dels grans beneficis que ha reportat el cuch de seda á la comarca de Vallerouge.

La comarca era pobre; pero un propietari més viu que 'ls altres comensá per netejar el terreno de cultius poch remuneradors, vallejá la terra, l'adobá bè, comprometenthi bona part de la seva fortuna, y va plantarhi moreras.

Mòlts, de primer se 'n hi enreyan; pensavan que aquell home se havia tornat boig, pero no tardaren en veure que la seva fortuna en lloch de disminuir augmentava y se decidiren á imitar són exemple.

Al cap de poch anys tothom estava en desfogada posició.

Aixó vol dir qu'encara que no 'ns hem de llensar bojament á las provaturas, convé no ser massa incredul com ho són mòlts dels nostres pagesos, porque de vegadas un bòn negociet ens pot passar pe 'l costat y nosaltres no 'l volém veure.

Pera destruir las malas herbas

Per destruir mòlts de las malas herbas, existeix un procediment molt senzill y barato. S'arregla una disolució de sulfat de ferro, formada ab 15 kg. de sulfat y 100 litres d'aygua. Aquesta disolució s'espargeix per medi d'una regadora ó millor un pulverisador en l'època en que las herbas extranyas comensan á desentrotllarse. Se necessita uns 125 litres de disolució per quartera de terreno.

Dit preparat es inofensiu al blat, ordi, trèbol, pastanaga, etc., pro es dolent per altres lleguminosas, patatas, naps y ramolatxa, y com en aquesta comarca causa mòlts danys á las fabas y llantias l'herba coneguda pe 'l *frare*, no es convenient usar la dita disolució de sulfat de ferro per combatre al *frare*, puig que també 's danyaria al cultiu de las fabas y llantias.

Vda. y Fills de B. Gazeneuve

BARCELONA: Llealtat, 6

Fabricants y preparadors d' adobs organichs.—Serradura de banya y potarró fina y granada.—Desperdicis de pells y llanas.

Apropòsit pera las vinyas, cànem, blat, arbres, etc.

SOCIETAT GENERAL DE SEGURS

à prima fixa

Capital social:

15.000,000 de pessetas

Segurs vida, accidents, incendis, marítims,
pedregada y remaderia.

Representant à Granollers: D. ANTONI CADEFAU, Prim, 8

ANALISSIS QUIMICHS á preus módichs, per l' enginyer qui-
mich PERE SALAS, plassa Major, Sabadell.

EN VENDA

Dos billars ab els seus accessoris

SON VENTURERS

Dirigirse á la Administració d'aquesta Revista

LISOL.

L' *insecticida mes enérgich*. No es tóxic, ni corrosiu, ni perillós. Destruheix tota classe de larvas, ous é insectes *enemichs de la vinya*, del *arbres fruyters* y de las *hortalissas*, d' efectes segurs contra la *serpeta* y *demés cotxinillas* del taronjer, llimoner, olivera, garrofer, etc., aixis com contra tota classe de pugons.

D' ús indispensable en *remaderia* pera la neteja y curació de las maluras micróbicas del *bestiar* aixis com pera 'l sanejament de quadras, corts, galliners, etc.

PREUS } A 2'50 pessetas pot de 1 kilo.
» 2 » kilo en llaunas de 12 kilos.

De venda, en la casa dels fabricants

MORA Y C. ^A

Ronda de Sant Antoni, 60.—BARCELONA

y en las principals droguerías d' Espanya.

J. ESPINÁS S. EN C.

BARCELONA, —SANS

GUANOS QUÍMICHS-ORGÁNICHS
especials per canem y patatas

Premiats ab medalla d' or á la Exposició Monográfica de la Patata (1901).

Primeras materias

Serradura fina y granada de hanya, pel y pota, etc., etc.

RIQUESA GARANTIDA